

Aan het lid van Provinciale Staten,
mevrouw K. de Wrede

Datum : **30 JAN. 2018**
Documentnr. : 2017-110.977/5/A.8
Dossiernummer : K2098
Behandeld door : N. de Jong
Telefoonnummer : (050)316 4624
Antwoord op : uw brief van 5 december 2017
Bijlage :
Onderwerp : Schriftelijke vragen over schaalvergroting in het buitengebied

Geachte mevrouw De Wrede,

Op 5 december 2017 heeft u schriftelijke vragen gesteld over de gevolgen van schaalvergroting voor het buitengebied. Daarbij wordt onder andere aandacht gevraagd voor de psychosociale problematiek die samenhangt met het gedwongen stoppen van bedrijven en de effecten van grote aantallen leegstaande gebouwen in het buitengebied. Onder verwijzing naar onze brief van 12 december 2017 (nr. 2017-106.379/50/A.8), waarin wij u hebben meegedeeld meer tijd nodig te hebben voor beantwoording, doen wij u onderstaand de beantwoording op de gestelde vragen toekomen.

- 1. Bent u op de hoogte van sociale/psychische problematiek op het platteland, met name onder agrariërs? Zo ja, wat is omvang? Is er al een vangnet c.q. actief beleid om mensen te helpen? Zo nee, bent u bereid samen met gemeenten een onderzoek te starten naar de aard en omvang van de problematiek, en daar vervolgens beleid op te formuleren?***

Vanuit de media zijn wij ook op de hoogte van dergelijke problematiek. Wij hebben echter geen zicht op de concrete omvang van het probleem en het behoort niet tot de primaire rol van de provincie om hierop actie te ondernemen.
- 2. Heeft u mogelijke psychische, sociale en financiële nood bij agrariërs voorzien toen u instemde met het beleid voor schaalvergroting? In hoeverre gaat u bij het opstellen van toekomstig beleid rekening houden met dergelijke gevolgen?***

Er is geen reden om aan te nemen dat de maatregelen zoals die in de Omgevingsvisie zijn opgenomen de psychische, sociale en financiële nood bij boeren groter maakt of heeft gemaakt. Wij hebben geen reden om hier specifiek rekening mee te houden bij het ontwikkelen van het ruimtelijk beleid.
- 3. Ziet u (nieuwe) kansen om de werkgelegenheid en bestaanszekerheid onder agrariërs te vergroten, middels stimulering van kleinschalige bedrijven die zich onderscheiden op gebied van dierenwelzijn, duurzaamheid, biodiversiteit? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke maatregelen gaat u inzetten?***

Onder andere met programma's rondom biologische- en natuurinclusieve landbouw en met investerings- en subsidieregelingen om innovatie te stimuleren (bijvoorbeeld POP-regelingen), ondersteunen wij boeren bij het verduurzamen van hun bedrijf en daarmee ook een meerwaarde te creëren voor hun producten. Wij zien geen redenen om daar op dit moment nog meer op in te zetten.

4. ***Er is sinds kort een stopperregeling voor varkensboeren en in februari ging een stopperregeling voor melkveebedrijven van start. Van deze laatste is bekend dat het een doorslaggevend succes was. Kunt u ons vertellen hoeveel varkenshouders en melkveeboeren gebruik hebben gemaakt van deze mogelijkheid in onze provincie? In hoeverre leidt dit volgens u tot verdere schaalvergroting?***

De stoppersregeling voor varkensboeren moet nog concreet worden uitgewerkt, maar te verwachten valt dat hier vooral in Noord Brabant gebruik van gemaakt zal worden. Hoeveel melkveehouders in relatie tot de fosfaatregeling gestopt zijn is bij ons niet bekend, omdat deze gegevens vertrouwelijk zijn. Het stoppen van bedrijven zal bij omliggende bedrijven inderdaad mogelijk leiden tot uitbreiding van het bedrijfsareaal, maar de relatie tussen (het aantal) stoppers en vergroting van bedrijven is vanwege de genoemde privacy niet te achterhalen.

5. ***Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat verdergaande schaalvergroting in de melkveehouderij leidt tot verdere industrialisatie (met monoculturen van raaigras en snijmaïs) en daardoor voortschrijdende verschraving van de natuur?***

U beschrijft één van de mogelijke ontwikkelingen. Wij stimuleren, onder andere via het programma natuurinclusieve landbouw, ondernemers om hun bedrijfsontwikkeling op andere manieren aan te pakken.

6. ***Welke visie heeft u ten aanzien van de grote hoeveelheid agrarische bebouwing die in onze provincie leeg zal komen te staan? Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat de functie van het buitengebied hiermee ook verandert en dat een functie als "wonen" meer centraal zou kunnen komen te staan? Bent u voornemens hier nieuw beleid voor te formuleren?***

Wij zijn ons bewust van de problematiek van de vrijkomende agrarische bebouwing en werken mee aan oplossingen. Deze bebouwing is vaak beeldbepalend gelegen in het landschap. In de Omgevingsverordening wordt hierop ingespeeld in die zin dat deze nauwelijks beperkingen kent voor hergebruik van de bebouwing, waarbij deze laatste desgewenst ook nog kan worden aangepast en uitgebreid. Landbouw is minder dan voorheen de belangrijkste drager van het buitengebied. Wij staan hier als college niet alleen in. In het programma voor de opgave Erfgoed, ruimtelijke kwaliteit en landschap is de vrijkomende agrarische bebouwing als apart spoor benoemd door maatschappelijke organisaties, gemeenten en rijk. Wij werken samen met deze stakeholders aan strategieën om met deze problematiek om te gaan. Denk hierbij aan het voorkomen van leegstand, herbestemming en als uiterste middel sloop.

Dit neemt niet weg dat de functie wonen primair thuishoort in steden en dorpen, hetgeen ook positieve gevolgen kan hebben voor de draagkracht voor voorzieningen. Wij zijn daarom niet van plan om voorstellen te doen voor een beleidswijziging.

7. ***Ziet u bij de leegstand ook kansen om iets voor de biodiversiteit te betekenen (zoals bijvoorbeeld gronden teruggeven aan natuur, 'verwildering' van gebouwen om habitats te creëren voor vleermuizen, kerkuilen e.d.). Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat heeft u voor ogen?***

In antwoord op vragen van de fractie van GroenLinks in 2014 heeft het toenmalige college gesteld dat "leegstaande, verwilderde gebouwen een geschikte leefomgeving kunnen vormen voor veel dieren, maar ook onveilig kunnen zijn en afbreuk kunnen doen aan de beleevingswaarde van het betreffende gebied als er geen aanvullende maatregelen worden genomen". Gesteld werd toen dat er op dit gebied geen taak was voor het college en dat de afweging aan de gemeente werd gelaten.

Verwildering, van gebouwen of van gronden, is wat ons betreft nog steeds niet de beste optie. Wij geven in dit verband de voorkeur aan herbestemming en aan minder intensieve bewerking, die natuurinclusieve landbouw mogelijk maakt.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.